

Raadsvoorstel

jaar	stuknr. Raad	categorie	agendanr.	Stuknr. B. en W.
2019	RA19.0047	B	1	19/400

Onderwerp:

Wijziging Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2015

Portefeuillehouder: G.P. Rink

Team: Account, Beleid en Bedrijfsvoering sociaal domein

E.H. Huisman, telefoonnummer 140591

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

De wijzigingen van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Emmen 2015 vast te stellen en deze met ingang van 1 juli 2019 in werking te laten treden.

Bijlage(n)

1. Tekstvoorstellen tot wijzigen van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Emmen 2015.
2. Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Emmen 2015 voorstel versie juli 2019
3. Adviezen Cliëntenraad PW & WSW, Wmo raad en Seniorenraad
4. Antwoordbrieven Cliëntenraad PW & WSW, Wmo raad en Seniorenraad

Stuk(ken) ter inzage

1. Collegebesluit d.d. 17 juni en de daarbij behorende stukken

jaar	stuknr. Raad	categorie	agendanr.	stuknr. B. en W.
2019	RA19.0047	B	1	19/400

1. Inleiding:

De gemeente voert de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) uit. Rechten en plichten in deze zijn opgenomen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Emmen. We stellen voor een tweetal wijzigingen aan te brengen in de verordening.

De eerste wijziging ziet toe op het onderscheid in de tarieven tussen gecontracteerde aanbieders en niet-gecontracteerde aanbieders. De tweede wijziging is een formele wijziging, omdat op 1 juni 2018 de AmvB reële prijs is ingegaan. Gemeenten dienen hierop de verordening aan te passen.

2. Beoogd effect:

Hiermee hebben we een geactualiseerde Wmo verordening, die voldoet aan de eisen die de wet stelt.

3. Argumenten:

1.1 gedifferentieerde tarieven moeten vermeld worden in de verordening.

De hoogte van een pgb voor de maatwerkvoorzieningen beschermd wonen, begeleiding en schoonmaakondersteuning kent drie tarieven. 100% voor gecontracteerde aanbieders of hiermee vergelijkbaar, 75% voor derden niet zijnde mantelzorgers of het sociale netwerk en 50% voor het sociale netwerk. Op dit moment wordt er een tarief van 90% reeds gehanteerd voor niet gecontracteerde aanbieders die wel voldoen aan de kwaliteitseisen. Dit is er op gebaseerd dat in de in de verordening is opgenomen dat het gaat om *maximale* tarieven. Hieruit is afgeleid dat de tarieven ook lager kunnen worden vastgesteld door het college. In een beroepszaak is nu echter door de rechter (Rechtbank Noord-Nederland) geoordeeld dat de grondslag zoals op deze manier geformuleerd, niet voldoende is. Uit de uitspraak blijkt dat het differentiëren van tarieven weliswaar is toegestaan maar de percentages en criteria duidelijk moeten zijn opgenomen in het gemeentelijk beleid.

1.2 Gecontracteerde aanbieders leveren extra inspanningen ten opzichte van andere aanbieders

Gecontracteerde aanbieders hebben een contract met de gemeente Emmen. Hierin zijn verplichtingen opgenomen ten aanzien van de kwaliteit van dienstverlening, verantwoording en de opdracht om innovatie tot stand te brengen. Daarnaast hebben gecontracteerde aanbieders op gezette tijden contact met de gemeente en dienen ze als gesprekspartner over ontwikkelingen in het sociaal domein. Bij de aanbesteding van de gebiedsbudgetten is de ontwikkeling van de gebieden als opdracht aan aanbieders meegegeven. In zeker zin geldt dit ook bij de contracten beschermd wonen (opgave Dannenberg). Dit vraagt een extra inspanning van contractpartners ten opzichte van niet-gecontracteerde (pgb) aanbieders. Dit brengt tevens overhead met zich mee voor onze contractpartners. We zien het daarom als gerechtvaardigd om gecontracteerde aanbieders in dat opzicht tegemoet te komen voor de extra inspanning die zij moeten leveren ten opzichte van andere aanbieders.

Het pgb-tarief, dat is gebaseerd op het referentietarief, zal worden teruggebracht van 100% naar 90% voor deze niet-gecontracteerde (beroepsmatige) aanbieders. Omdat zorg bij gecontracteerde partijen per definitie in natura plaats vindt (ZIN) en niet in pgb wordt geleverd vervalt de facto het 100%-tarief.

2.1 Gemeenten dienen rekening te houden met de AMvB 'reële prijs'

Sinds 1 juni 2017 is de AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur) 'reële prijs' ingegaan waarin is opgenomen dat gemeenten een reële prijs dienen te betalen voor Wmo diensten waarmee de aanbieders kunnen voldoen aan de gemeentelijke eisen van kwaliteit en continuïteit van deze dienst. Hierop is artikel 5.4 van het (landelijk) Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 aangepast. Omdat er sinds juni 2017 geen aanbestedingen zijn geweest voor de Wmo was er geen noodzaak de verordening op dit punt te wijzigen. Nu er meerdere wijzigingsvoorstellen voorliggen wordt dit punt nu ook meegenomen. Met de wijziging van artikel 19 sluit de verordening aan bij de AMvB 'reële' prijs en is dit gewaarborgd bij nieuwe aanbestedingen in de Wmo.

1.3 *Er wordt een overgangsrecht opgenomen over de wijziging van artikel 15b en artikel 15c*
Het is gebruikelijk om partijen in de gelegenheid te stellen te anticiperen op een nieuwe werkwijze, zoals het wijzigingsvoorstel ten aanzien van de pgb-tarieven. Dit geldt ook voor de inwoners die het betreft. Alle lopende beschikkingen worden gerespecteerd. Bij een herindicatie en een nieuwe beschikking zullen de nieuwe tarieven gelden. Nieuwe aanvragen worden conform de conceptwijzigingen in de verordening afgehandeld.

4. Kanttekeningen:

1.1. *De adviesraden hebben geen positief advies gegeven.*

De adviezen van de Cliëntenraad PW & WSW, Wmo raad en Seniorenraad zijn negatief voor wat betreft het 90% tarief voor niet gecontracteerde aanbieders door middel van een pgb. De Jongerenadviesraad heeft niet gereageerd. De raden zijn van mening dat de gecontracteerde partijen geen hoger tarief hoeven te ontvangen dan overeengekomen in de aanbesteding en vinden dat inwoners kwalitatief goede zorg moeten kunnen inkopen met een PGB. De gecontracteerde aanbieders zullen geen hogere tarieven ontvangen dan nu het geval is. We brengen wel meer onderscheid aan tussen de tarieven van gecontracteerde en niet-gecontracteerde aanbieders. De reden is dat gecontracteerde aanbieders een ontwikkelingsopgave hebben in het gebied, ten opzichte niet-gecontracteerde aanbieders.

5. Financiën:

In tabel 1 is zichtbaar welke verwachte kosten we hebben van de pgb's voor begeleiding, beschermd wonen en schoonmaakondersteuning. (cijfers peildatum maart 2019).

Tabel 1 lasten pgb's schoonmaakondersteuning, begeleiding en beschermd wonen 2019

	100%	90%	75%	50%
Schoonmaakondersteuning	€ 2500	€ 4500	€ 78.750	€ 33.750
Begeleiding	€ 5000	€ 558.000	€ 337.500	€ 187.500
Beschermd wonen*	€ 2.820.000	€ 108.000	€ 3.510.000	€ 270.000

*Voor beschermd wonen zijn er 2 aanbieders die nu het 75% tarief ontvangen en die hebben laten zien dat zij kwaliteitsverbeteringen hebben doorgevoerd. Hiermee komen ze op korte termijn in aanmerking voor een hoger tarief. Bij het ontbreken van het 90% tarief zal dit automatisch het 100% tarief worden.

-Het opnemen van het 90% tarief in de verordening heeft de volgende financiële consequenties:

Voor de maatwerkvoorziening beschermd wonen zullen de pgb's die nu het 100% tarief ontvangen het 90% tarief gaan ontvangen 90%. Dit levert een financieel voordeel op dat in 2022 oploopt naar circa € 280.000. Een klein deel van de pgb's die nu op het 75% tarief zitten gaan mogelijk naar het 90% tarief (indien de aanbieders voldoen aan de kwaliteitseisen). We schatten in dat dit een financieel nadelig gevolg heeft van circa € 200.000 per jaar. Dit is echter geen gevolg van de invoering maar een autonome ontwikkeling. Indien het 90% tarief niet wordt ingevoerd zullen de kosten hoger liggen.

Voor de maatwerkvoorziening begeleiding gaat mogelijk een deel van de pgb's van het 75% tarief naar het 90% tarief (indien de aanbieders voldoen aan de kwaliteitseisen). Dit is een financieel risico van maximaal € 65.000 per jaar. We verwachten niet dat alle aanbieders die nu 75% ontvangen aan de kwaliteitseisen zullen voldoen en naar 90% zullen gaan. We schatten dat dit risico in op een jaarlijks gevolg van € 10.000 aan extra uitgaven.

Voor de maatwerkvoorziening schoonmaakondersteuning is het financiële risico nihil. Hier zijn naar verwachting geen aanbieders die van het 75% tarief naar het 90% tarief zullen gaan.

Tabel 2 90% tarief wordt doorgevoerd

	2020	2021	2022
Beschermd wonen 100% naar 90%	+ € 180.000	+ €265.000	+ €280.000
Beschermd wonen 75% naar 90%	- €200.000	- €200.000	- €200.000
Begeleiding 75% naar 90% (schatting)	- €10.000	- € 10.000	- € 10.000
Schoonmaakondersteuning	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo	- €30.000	+ €55.000	+ €70.000

-Indien we het 90% tarief niet opnemen heeft dit de volgende financiële consequenties:

De aanbieders die nu op het 75% tarief zitten en die een kwaliteitsverbetering hebben doorgevoerd zullen naar een hoger tarief gaan. Bij het ontbreken van het 90% tarief zal dit automatisch het 100% tarief worden. De kosten zijn hierdoor geen 200.000 (ziet tabel 2) maar € 330.000

Voor de maatwerkvoorziening begeleiding wordt het 90% tarief in de uitvoering reeds gehanteerd. In een beroepszaak is nu echter door de rechter geoordeeld dat de grondslag zoals op deze manier geformuleerd, niet voldoende is. Indien het 90% tarief niet in het beleid wordt opgenomen brengt dit het risico met zich mee dat de aanbieders met het 90% tarief naar het 100% tarief willen gaan. De rechter heeft dit in beroepszaken reeds toegekend. Dit risico bedraagt jaarlijks circa € 60.000.

Tabel 3 90% tarief wordt niet doorgevoerd

	2020	2021	2022
Beschermd wonen	€ -330.000	€ -330.000	€ -330.000
Begeleiding 90% naar 100% (risico)	-€60.000	-€ 60.000	-€ 60.000
Schoonmaakondersteuning	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo	-€ 390.000	-€ 390.000	-€ 390.000

6. Uitvoering:

Voordat de wijzigingen in werking treden worden deze conform Algemene wet bestuursrecht (AWB) worden gepubliceerd. Cliënten met een beschikking waarop artikel 15b en/of c, lid, 1, 2, 3, van op invloed is zullen schriftelijk op de hoogte worden gebracht. Indien in individuele situaties de tarieven omhoog gaan zullen cliënten meteen van het nieuwe tarief gebruik kunnen maken (herzieningsbesluit). Indien er sprake is van een dalend tarief zal de overgangstermijn in acht worden genomen (d.w.z. dat wijzigingsartikel 28a van toepassing is).

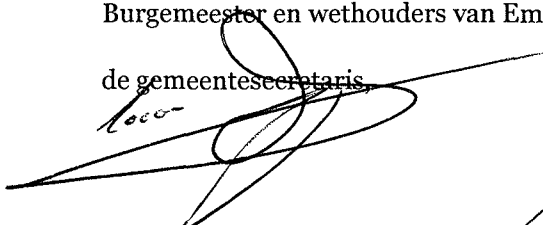
Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 17 juni 2019.

Burgemeester en wethouders van Emmen,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

I.A.A. Oostmeijer-Oosting

H.F. van Oosterhout

jaar	stuknr. Raad	categorie	agendanr.	stuknr. B. en W.
2019	RA19.0047	B	1	19/400

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 17 juni 2019, B&W nummer: 19/400;

besluit:

de volgende wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Emmen 2015 vast te stellen;

Artikel I

A

Artikel 15b en artikel 15c komen te luiden:

Artikel 15b. De hoogte van een pgb voor maatwerkvoorzieningen

Het pgb voor de maatwerkvoorzieningen, schoonmaakondersteuning, individuele begeleiding, begeleiding groep, persoonlijke verzorging, kortdurend verblijf bedraagt:

- a. maximaal 90% van het referentietarief voor de betreffende maatwerkvoorziening indien de ondersteuning beroepsmatig wordt geboden
- b. Maximaal 75% van het referentietarief voor de betreffende maatwerkvoorziening indien de ondersteuning niet beroepsmatig wordt geboden
- c. maximaal 50% van het referentietarief voor de betreffende maatwerkvoorziening indien de voorziening wordt geleverd door iemand uit het sociale netwerk, dan wel door een mantelzorger.

Artikel 15c. De hoogte van een pgb voor beschermd wonen

1. De hoogte van een pgb voor beschermd wonen bedraagt maximaal 90% van het dagtarief voor beschermd wonen indien de ondersteuning beroepsmatig wordt geboden.
2. De hoogte van een pgb voor beschermd wonen uitgevoerd door derden, niet zijnde personen uit het sociale netwerk of mantelzorgers, bedraagt maximaal 75% van het dagtarief voor beschermd wonen indien de ondersteuning niet beroepsmatig wordt geboden.
3. De hoogte van een pgb voor beschermd wonen uitgevoerd door iemand uit het sociale netwerk, dan wel door een mantelzorger, bedraagt maximaal 50% van het dagtarief voor beschermd wonen.
4. Het tarief voor beschermd wonen is opgebouwd uit de kostencomponenten dagvergoeding, dagbesteding, huisvestingscomponent en zorg. Het volledig pakket thuis kent geen huisvestingscomponent en is alleen mogelijk bij cliënten met overgangsrecht vanuit de AWBZ.

B

Artikel 19 komt te luiden:

Artikel 19 Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden

1. Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4 van de wet en de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van de dienst stelt het college vast:
 - a. een vaste prijs, die geldt voor een inschrijving als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 en het aangaan overeenkomst met derde; of
 - b. een reële prijs die geldt als ondergrens voor:
 - 1°. een inschrijving en het aangaan overeenkomst met de derde, en
 - 2°. de vaste prijs, bedoeld in onderdeel a.
2. Het college stelt de prijzen, bedoeld in het eerste lid, vast
 - a. overeenkomstig de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet, en
 - b. rekening houdend met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners.
3. Het college baseert de vaste prijs of de reële prijs op de volgende kostprijscomponenten:
 - a. de kosten van de beroepskracht;
 - b. redelijke overheadkosten;
 - c. kosten voor niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg;
 - d. reis en opleidingskosten;
 - e. indexatie van de reële prijs voor het leveren van een dienst;
 - f. overige kosten als gevolg van door de gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders waaronder rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.

C

Artikel 28a komt te luiden:

Artikel 28a Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1. Aanvragen voor ondersteuning die bij het college zijn ingediend voor 1 juli 2019 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens de voorgaande geldende verordening.
2. Bezwaarschriften die bij het college zijn ingediend voor 1 juli 2019 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens de voorgaande geldende verordening.
3. Een maatwerkvoorziening die is toegekend op grond van de voorgaande Verordening maatschappelijke ondersteuning Emmen 2015 blijft gehandhaafd tot er een nieuw besluit is genomen.

4. Voor voorzieningen in de vorm van een pgb die zijn toegekend voor 1 juli 2019, blijven de tarieven zoals deze golden krachtens de voorgaande geldende verordening gehandhaafd tot het einde van de beschikking.

Artikel II

Dit besluit treedt op 1 juli 2019 in werking.

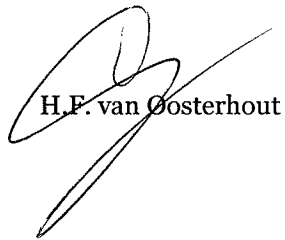
Vastgesteld in de openbare vergadering van 27 juni 2019.

de griffier,

H.D. Werkman

de voorzitter,

H.F. van Oosterhout

Toelichting

Artikel 15a tot en met 15i

In deze artikelen is bepaald op welke wijze de hoogte van het pgb wordt bepaald. Voor de vaststelling van het pgb voor roerende zaken zoals hulpmiddelen, autoaanpassingen, sportrolstoelen, woningaanpassingen, etc. is geen referentietarief te bepalen. Het pgb wordt vastgesteld basis van het programma van eisen en twee offertes, dan wel de tegenwaarde van het bedrag indien de gemeente zelf de voorziening zou hebben gekocht. Daarnaast dient gewaarborgd te zijn dat deze zaken veilig doeltreffend en cliënt gericht zijn.

Er is sprake van professionele ondersteuning als deze wordt geleverd door een zorginstelling of door een zelfstandige zonder personeel (ZZP-er), mits zij ingeschreven staan bij de Kamer van Koophandel. Daarnaast dienen de aanbieders te voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:

- Een aantoonbaar werkzaam kwaliteitszorgsysteem, bijvoorbeeld ISO90001, EN 15224, HKZ, Prezo, Kwaliteitskader gehandicaptenzorg;
- Een vergelijkbaar kwaliteitszorgsysteem voldoet aan de volgende kenmerken: kwaliteitszorg is organisatiebreed verankert (in beleid) en door de directie uitgedragen (kwaliteitshandboek), de aanwezigheid en organisatiebrede uitvoering van relevante procedures met betrekking tot dienstverlening/eindproducten en beheer van middelen en documenten, waarbij continue verbetering een belangrijk aandachtspunt is, de aanwezigheid van de interne kwaliteitscyclus (meting, analyse en verbetering van kwaliteitsniveaus);
- Het zich in algemeenheid houden aan de eisen omtrent de verlenging van hulp en ondersteuning, zoals deze in de wetten worden gesteld waar de te leveren ondersteuning op rust (Wmo, Wbp, wet- en regelgeving met betrekking tot het aanhouden van cao's en minimumlonen);
- De in te zetten medewerkers dienen geregistreerd te zijn volgens de daartoe in de wet gestelde eisen aan de beroepsregistratie.

Ook dienen aanbieders in geval van ziekte of vakantie zorg te dragen voor vervanging. Daarnaast geldt op grond van de wet dat van aanbieders wordt verlangd dat zij een klachtenregeling en een medezeggenschapsregeling hebben.

De motivering voor het percentage van 90% is tweeledig: in het algemeen is er sprake van lagere overheadkosten bij degene die de ondersteuning uitvoert tegen betaling van het PGB (doordat het vaak gaat om kleinere organisaties of zelfstandige professionals met minder overhead dan Zorg in natura-aanbieders en omdat de klant zelf coördinerende activiteiten uitvoert). Op de tweede plaats omdat gecontracteerde aanbieders (ZIN) aan extra eisen die gesteld zijn in de aanbestedingsofferte. Hierbij valt te denken aan: innoveren, verantwoording afleggen, verplicht meewerken aan cliëntervaringsonderzoeken en op gezette tijden overleg met de gemeente.

Bij ondersteuning die niet beroepsmatig wordt geboden Valt te denken aan een 'witte werkster', of de student die wil bijverdienen.

Tot het sociale netwerk behoren personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de inwoner een sociale relatie onderhoudt (artikel 1.1.1 Wmo). Dit is ook het geval als de persoon uit het sociale netwerk een professionele zorgverlener is of in het bezit is een relevant diploma. Deze persoon wordt dus niet aangemerkt als beroepskracht.

Er is aangegeven dat het om maximale tarieven gaat. Als de aanbieder een lager tarief hanteert, dan wordt het pgb hierop afgestemd.

Bij de aanbesteding en inkoop van de ondersteuning zijn de volgende tarieven gehanteerd die gelden als referentietarieven c.q. kostprijs:

Artikel 19

In het eerste lid wordt geregeld dat het college voor het leveren van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4. van de wet, of een vaste prijs vaststelt of een reële prijs vaststelt die geldt als ondergrens voor een inschrijving en het aangaan van een overeenkomst met de derde of die geldt als ondergrens voor de vaste prijs. In het geval het college een reële prijs vaststelt, is het mogelijk dat inschrijvers een hoger tarief dan de reële prijs neerleggen. Het is niet mogelijk een lagere prijs neer te leggen. Indien het college een vaste prijs vaststelt, dan zal het tarief voor de inschrijvers gelijk zijn aan de vaste prijs.

In het tweede lid is vastgelegd dat het college bij het vaststellen van de prijs rekening dient te houden met de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet en met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners. De invulling van de continuïteit van de hulpverleningsrelatie in financiële zin is nieuw voor de gemeenten. De aanbieder die de opdracht gegund krijgt moet overleggen met de aanbieder die de opdracht tot dan toe had uitgevoerd over de overname van personeel. De gedachte is dat overname van personeel gemakkelijker verloopt indien de gemeente een reële prijs betaalt voor de opdracht.

Het college moet de vaste prijs of de reële prijs minimaal baseren op de in het derde lid genoemde kostprijselementen. De opsomming in dit lid is niet uitputtend. De gemeente kan er elementen aan toevoegen.